

14/9/2026

לכבוד :

גב' עידית סילמן , השרה להגנת הסביבה
מר יואב קיש, שר החינוך
מר בצלאל סמוטריץ', שר האוצר
מר רמי רוזן, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה
מר מאיר שמעוני, מנכ"ל משרד החינוך
מר ישראל מלאכי, מנכ"ל משרד האוצר

הנדון: בקשה דחופה להבטחת המשך מימון החינוך הסביבתי ולעיגונו בבסיס התקציב

שלום רב,

אנו, מנהלות ומנהלים מפורום מנהלי היחידות הסביבתיות, המייצג את היחידות הסביבתיות ואיגודי הערים בישראל, פונים אליכם בבקשה דחופה בנוגע להמשך קיומו של מערך החינוך הסביבתי, תשתית שנבנתה בעמל רב לאורך קרוב לשני עשורים, וכיום עתידה אינו מובטח.

החינוך הסביבתי בישראל נשען כמעט לחלוטין על כספי הקרן לשמירת הניקיון, ובתוכה על תקציבי "מטרות נוספות", ולא על עוגן קבוע בבסיס התקציב של אף משרד ממשלתי. משמעות הדבר היא שהתחום חשוף לכל תנועה במצב הקרן. על רקע הפרסומים האחרונים (אוגוסט 2026) בדבר מצוקה תקציבית חריפה בקרן והתחייבויות שנטלה מעבר ליתרותיה, החשש להפסקת מקורות המימון לחינוך הסביבתי הופך למוחשי ומיידי.

לאור זאת, ההשלכות המיידיות בשטח הן :

1. **סגירת "התוכנית המשולבת לחינוך לקיימות"** : תוכנית הדגל של החינוך הסביבתי הפועלת מ-2009, אשר הכשירה עשרות אלפי מורים וגננות והסמיכה אלפי מוסדות כ"ירוקים", עלולה להיעצר לחלוטין בשנת הלימודים הקרובה.
2. **הפסקת פעילות של תחום ההדרכה לקיימות במשרד החינוך** וכתוצאה גם של עשרות מדריכים ומנחים שותפים בארגונים הירוקים (החברה להגנת הטבע, הרשת הירוקה).
3. **אי-ודאות ברשויות המקומיות** : קיים חשש כבד למקור תקציבי עבור הקולות הקוראים לשנת 2028 ואילך, המהווים את 'צינור החמצן' לפעילות חינוך סביבתי במוסדות חינוך וקהילה.

חשוב להדגיש כי, חינוך סביבתי אינו "מותרות", אלא תשתית קריטית לשינוי התנהגותי הנדרש להתמודדות עם משבר האקלים, טיפוח אורח חיים מקיים, החוסן האישי ותחושת המסוגלות בקרב ילדים ונוער.

אולם, ללא מתן תשתית תקציבית הולמת ועוגן ממשלתי יציב לפעילות החינוך הסביבתי, מרחפת סכנה ממשית על המשך קיומו של תחום זה. בהקשר לכך, המשבר הנוכחי מציף עיוות יסודי: **החינוך לקיימות אינו נמצא בבסיס התקציב של אף משרד ממשלתי.**

בהקשר זה נבקש להצביע על הזדמנות, לאחר שנמסר לנו מהמשרד עצמו כי הוא פועל בימים אלו לעגן את תקציב היחידות והאיגודים הסביבתיים בבסיס התקציב, ולהוציא מהתלות בקולות קוראים של הקרן. אנו סבורים כי יש להשלים מהלך זה ולהחיל את אותו היגיון גם על החינוך הסביבתי, שנותר מאחור ב"מטרות נוספות" של הקרן.

לפיכך, אנו מבקשים לקדם שלושה מהלכים משלימים:

1. **הסדר ביניים מיידי (דחוף):** הבטחת תקציב ייעודי להמשך "התוכנית המשולבת לחינוך לקיימות" בשנת הלימודים הקרובה, בהיקף מוערך של כ-5 מיליון ₪, כדי למנוע את פירוק התשתיות המקצועיות. מהלך זה מצוי בסמכות המשרד להגנת הסביבה ובר-ביצוע מיידי.
2. **העברה לבסיס התקציב:** הפיכת מימון החינוך הסביבתי לחלק אינטגרלי מבסיס התקציב של המשרד להגנת הסביבה או משרד החינוך, בתיאום עם אגף התקציבים במשרד האוצר, כדי לנתקו מהתלות בקרן.
3. **עיגון בחקיקה:** קידום הסדרה חקיקתית שתחייב הקצאת משאבים קבועה לחינוך הסביבתי, בלתי תלויה ביתרות הקרן לשמירת הניקיון.

לאור הדחיפות ולוח הזמנים של שנת הלימודים הקרובה, נבקש לקיים פגישה דחופה בנושא בתוך 14 יום, לגיבוש הסדר הביניים ולהתוויית המהלך המבני.

בכבוד רב,

ד"ר ליהי שחר ברמן, יו"ר פורום מנהלי יחידות סביבתיות.

העתקים:

ח"כ יצחק קרויזר, יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת
מר חיים ביבס, יו"ר מרכז השלטון המקומי
עו"ד איתן עטייה, מנכ"ל פורום ה-15
מר אלעד עמיחי, סמנכ"ל בכיר לשלטון מקומי, המשרד להגנת הסביבה
גב' זיוית לינדר, מנהלת אגף חינוך וקהילה, המשרד להגנת הסביבה
גב' חגית עגני, מרכזת תחום החינוך לקיימות, משרד החינוך
מר דניאל שוורץ, אגף התקציבים, משרד האוצר
גב' אורית משעל, פורום ארצי של רכזי חינוך לקיימות